

การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง The Development Innovation Local Curriculum and Online Video Way of Life in Khao Thong Community

วารุณี อิ่มใจ¹, เยาวเรศ ปักดีจิต²

Warunee Imjai¹, Yaowares Pakdeejit²

Corresponding Author E-mail: waru11nook@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง 2) พัฒนาวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทองประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ องค์กรชุมชนในเขตตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครู นักเรียน โรงเรียนวัดโป่งสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อบ่งชี้เนื้อหา 2) แบบบันทึกโครงสร้างหลักสูตร 3) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ 5) แบบวิเคราะห์เนื้อหาที่จะจัดทำวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง และ 6) แบบประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้แจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า

1) นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ความเป็นมาของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 2 สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 3 วัฒนธรรมประเพณี หน่วยที่ 4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ หน่วยที่ 5 ศิลปะการแสดงรำไท่น ผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง มีผลการประเมินคุณภาพในระดับความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และ 2) วิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ประกอบด้วย ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาของตำบลเขาทอง 2) สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง 3) วัฒนธรรมประเพณี 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 5) ศิลปะการแสดงรำไท่น ซึ่งพัฒนาวิดีโอออนไลน์ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (หลักสูตรพัฒนาท้องถิ่น วิถีชีวิตเขาทอง) ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

คำสำคัญ: นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น, วิดีทัศน์ออนไลน์, วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง

¹ ครู, โรงเรียนวัดโป่งสวรรค์

¹ Teacher, Wat Pong Sawan school

² นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² Students in the Social Studies Program, Faculty of Education, Rajabhat University, Nakhon Sawan

Abstract

The objective of this study was to 1) develop innovation local curriculum way of life in Khao Thong community and 2) develop online video way of life in Khao Thong community. The population used in this time consisted of 2 groups, the first group was community organizations in Khao Thong subdistrict Phayuha Khiri district, Nakhon Sawan province and the second group were teachers, students, Wat Pong Sawan school, Nakhon Sawan province and students of social studies Nakhon Sawan Rajabhat university. The tools used in this research consisted of: 1) content scope record form 2) form for recording the course structure 3) structure of the learning unit 4) learning management plan 5) a content analysis form to produce an online video way of life in Khao Thong community and 6) an online video quality assessment form way of life in Khao Thong community. The statistics used were average and standard deviation. The research found that:

1) Innovation local curriculum way of life in Khao Thong community, 5 learning units, 1) history of Khao Thong subdistrict 2) geography and general condition of Khao Thong subdistrict 3) cultural traditions 4) local wisdom and 5) dance performance art, quality assessment results Innovation local curriculum way of life in Khao Thong community had quality assessment results at the overall suitability level at a high level ($\bar{x} = 4.13$). and 2) An online video way of life in Khao Thong community consists of 1) history of Khao Thong subdistrict 2) geography and general condition of Khao Thong subdistrict 3) cultural traditions 4) local wisdom and 5) dance performance art, which develops online video through the international network and disseminated on YouTube, the results of the online video quality assessment were of an overall quality level at a high level ($\bar{x} = 4.24$).

Keywords: Innovation of Local Courses, Online Video, Way of Life in Khao Thong Community

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านสังคมของโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลให้สังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยม ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดิ่งดามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความสัมพันธ์กับผู้อื่น มุ่งหารายได้เพื่อสนองความต้องการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ความมีน้ำใจไมตรีน้อยลง แกร่งแย่งเอาเปรียบกัน ขาดความสามัคคีไม่เคารพสิทธิผู้อื่น และขาดการยึดถือประโยชน์ส่วนรวม พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและผลดีภาพแรงงานต่ำ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากร ปัญหาคุณภาพการศึกษา และระดับสติปัญญาของเด็ก รวมถึงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด และการเพิ่มขึ้นของการพนันโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน การที่จะแก้ปัญหาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะต้องมีการร่วมมือร่วมใจของคนทุกคนในหลาย ๆ ฝ่าย การพัฒนาสังคมพึงประสงค์ มีคุณธรรมโดยเฉพาะการมีวินัย และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน จึงจะสามารถช่วยสังคมให้กลับมาอยู่ร่วมกัน อย่างสงบและมีความสุขได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) และการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรมรักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนั้นได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในยุคสังคมฐานความรู้ตามกระบวนทัศน์ใหม่ ความรู้และผู้ใช้ความรู้ (knowledge and knowledge workers) คือ ปัจจัยสำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจที่อาศัยการผลิต การแพร่กระจาย (dissemination) และการใช้ความรู้จะเป็นตัวขับเคลื่อนหลักให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานความรู้จะต้องอาศัยนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสภาพแวดล้อมทางสังคมธุรกิจ องค์ประกอบทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้ส่วนใหญ่จะมีผลมาจากกระบวนการเรียนการสอน การวิจัยและการพัฒนา และการจัดการความรู้ครบวงจรที่เกิดขึ้นในหน่วยงานทางการศึกษา โดยเฉพาะชั้นอุดมศึกษาซึ่งจะเป็นปัจจัยเสริมสร้างและเอื้ออำนวยให้สังคมไทยก้าวไปสู่สังคมฐานความรู้ (วิจิตร ศรีสอาน, 2560) มีแนวความคิดว่า ดังนั้น การพัฒนาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประเภทฐานความรู้ เป็นการจัดการความรู้ (Knowledge Management) อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้ได้มีโอกาสในการพัฒนาการค้นคว้าข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายโดยลักษณะที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน นับว่าเป็นการเรียนการสอนที่สามารถนำโปรแกรมช่วยสอนจากทรัพยากรเครือข่ายคอมพิวเตอร์มาทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมากมายทุกด้าน (Khan, 1997)

นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นวิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ที่ได้คิดค้นประยุกต์มาจากสภาพบริบท วิถีชีวิต สภาพแวดล้อมชุมชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียนในท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงทางสังคม วัฒนธรรมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าโรงเรียนวัดปางสวรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตอำเภอพยุหะคีรี มีความใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่นมากที่สุด โรงเรียนเป็นปัจจัยที่

มีอิทธิพลอย่างสูงต่อการเรียนรู้ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่พัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในทุกด้านของเด็ก จึงมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชน มีความจำเป็นที่จะต้องให้ทั้งชุมชนและโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นควรเป็นความคิดริเริ่มจากความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเปิดโอกาสและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบที่หลากหลายตามความสามารถของแต่ละฝ่าย เป็นการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างกัน ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เข้าร่วมในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนควรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคคล และคณะบุคคลในท้องถิ่น เช่น หน่วยงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา สื่อมวลชน สถาบันผลิตครู ครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เรียน เป็นต้น ที่มีหน้าที่ให้มีความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมและร่วมมีจัดการศึกษา พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พัฒนาฐานความรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านสะแกกรัง ซึ่งการมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจ เป็นการค้นหาปัญหา สาเหตุและการตัดสินใจกำหนดความต้องการของชุมชน เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์วิธีการแนวทางการดำเนินการ กำหนดการใช้แหล่งทรัพยากร และการนำผลจากความคิดไปใช้ปฏิบัติจริง และรับผลประโยชน์และคุณประโยชน์ ถือได้ว่าเป็นการรับประโยชน์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวิถีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง จะส่งเสริมให้คนในชุมชน สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ทั้งได้หลักสูตรท้องถิ่น หรือบทเรียนท้องถิ่นที่สามารถใช้ในการบูรณาการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และได้มีทรัพยากรการเรียนรู้ไปใช้ส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้(KM) สำหรับคนในชุมชน นักเรียน สถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ได้ใช้เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติแม่วงก์ สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคนในชุมชน ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวิถีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง จึงมีความจำเป็นและสำคัญที่ต้องมีการดำเนินการที่มีส่วนร่วมจากบุคคลภายในสถานศึกษา บุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง นักวิจัยหรือนักพัฒนาหลักสูตร และประชาชนในชุมชน ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวิถีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจ ในการพัฒนาตนเองและสามารถนำเอาภูมิปัญญา องค์ความรู้และทรัพยากรของท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง
2. เพื่อพัฒนาวิถีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง

การทบทวนวรรณกรรม

หลักสูตรท้องถิ่น คือ หลักสูตรที่สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้เรียน วัฒนธรรม เอกลักษณ์ ความเป็นท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาและความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ใช่หลักสูตรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงทางสังคม วัฒนธรรมและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและของท้องถิ่นนั้น ๆ

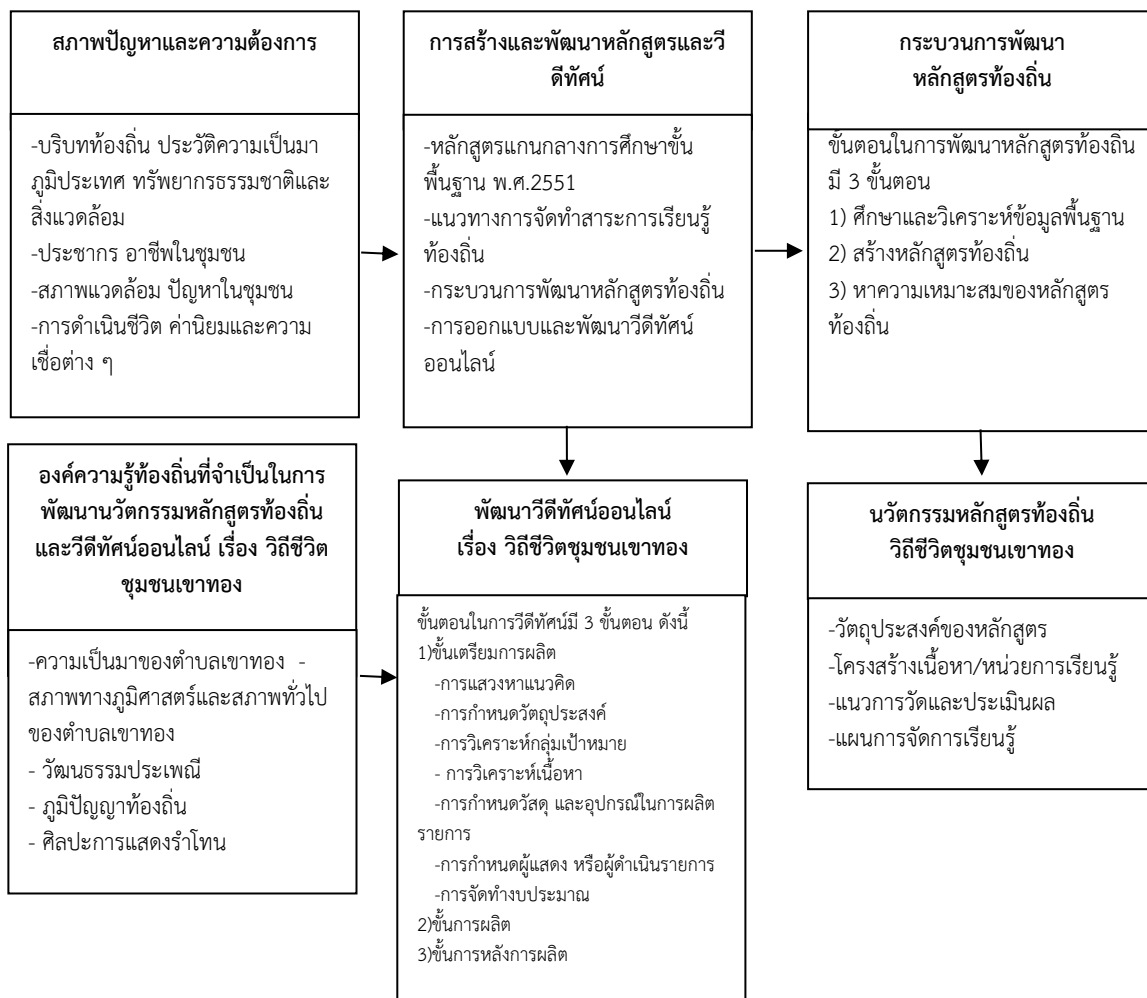
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นควรดำเนินการให้ครบทุกขั้นตอนซึ่งมีขั้นตอนหลัก ๆ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาข้อมูลพื้นฐานการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรที่ประกอบด้วย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดการประเมินผล หลังจากนั้นจึงดำเนินการจัดทำเอกสารหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบคุณภาพนำมาปรับปรุงอีกครั้งจึงนำไปทดลองใช้อาจมีการปรับปรุงอีกครั้ง แล้วจึงนำมาขออนุมัติใช้หลักสูตรกับผู้มีอำนาจในการอนุมัติหลักจากนั้นจึงนำหลักสูตรไปใช้ และมีการติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันอยู่เสมอ

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสามารถทำได้โดยการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรมเสริมให้มีความสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น การปรับหรือเพิ่มรายละเอียดหัวข้อของเนื้อหา การปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน การสร้างหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่ และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นโดยจัดทำเป็นรายวิชาขึ้นใหม่ โดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นและองค์ความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาสอดแทรก เสริมเพิ่มเติมในสาระวิชาทั้งพื้นฐานและสาระเพิ่มเติม

ทั้งนี้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สถานศึกษาต้องนำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่าง ๆ จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์และกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นรายปีหรือรายภาค ทั้งนี้ต้องพยายามกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของท้องถิ่นนั้นๆ

วีดิทัศน์เป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่มีความพร้อมในลักษณะของมัลติมีเดีย (Multimedia) ซึ่งได้รวมเอาความโดดเด่นของรูปแบบและแนวทางการนำเสนอที่สมบูรณ์ครบถ้วนไว้ทั้งภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ คอมพิวเตอร์กราฟิก และเทคนิคพิเศษอีกมากมาย ช่วยสร้างประสิทธิภาพการเรียนการสอน ช่วยลดความยุ่งยากซับซ้อนของเนื้อหาวิชาและมีความหลากหลายในด้านการสร้างจินตนาการของสื่อการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถกระตุ้นความสนใจ ดึงดูดใจได้เป็นอย่างดี และอีกสิ่งหนึ่งที่เป็นคุณสมบัติที่สำคัญคือสามารถนำมาเปิดซ้ำได้ตามความต้องการ นอกจากนั้นยังสามารถเลือกหรือหยุดในเนื้อหาภาพที่ต้องการได้ (สุชนา บุญพิพัฒน์, 2556) การการใช้สื่อวีดิทัศน์นับเป็นเทคโนโลยีการศึกษาที่ให้ความสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน เป็นสื่อการสอนที่สามารถนำสื่อหลายอย่างมาใช้ร่วมกันได้อย่างสะดวก เป็นการใช้สื่อเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การเรียนการสอน นอกจากนี้วีดิทัศน์ยังสามารถสาธิตได้อย่างชัดเจนสามารถทำให้ผู้เรียนได้เห็นสื่อที่ต้องการเน้นได้โดยเทคนิคการถ่ายในระยะใกล้ เพื่อขยายภาพหรือวัสดุสิ่งของให้ผู้เรียนได้เห็นทั่วถึงทุกคนได้อย่างชัดเจน (ปิยณัฐ ศรีชะตา, 2556)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ในครั้งนี้ เป็นลักษณะการวิจัยประยุกต์ (Applied research) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ศึกษาเนื้อหาวิจัยการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์หรือทรัพยากรการเรียนรู้ท้องถิ่น จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การสังเคราะห์เชิงคุณลักษณะ (Qualitative Synthesis) และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) โดยขอเสนอรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้แก่ องค์กรชุมชนในเขตตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครู นักเรียน โรงเรียนวัดโป่งสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และนักศึกษาศาสาวิชาสังคมศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบบันทึกขอบข่ายเนื้อหา
2. แบบบันทึกโครงสร้างหลักสูตร
3. โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. แบบวิเคราะห์เนื้อหาที่จะจัดทำวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง
6. แบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดประชุมชี้แจงกลุ่มสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และร่วมกันระดมสมองในการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับความเป็นมาของตำบลเขาทอง สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปะการแสดงรำไท่น
2. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และร่วมกันวิพากษ์หลักสูตรท้องถิ่นในประเด็นขอบข่ายเนื้อหาสาระ โครงสร้างเวลาเรียน หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้และองค์ประกอบอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น
3. นำหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบบันทึกผลการวิเคราะห์เนื้อหาที่จะจัดทำวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทองไปประชุมวิเคราะห์เนื้อหา
5. ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย นักวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 3 คน นำวีดิทัศน์ออนไลน์ที่พัฒนาขึ้นและแบบประเมินวีดิทัศน์ออนไลน์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินหาคุณภาพ

6. รวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทองวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ความเป็นมาของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 2 สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 3 วัฒนธรรมประเพณี หน่วยที่ 4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ หน่วยที่ 5 ศิลปะการแสดงรำไท่น โดยมีกรอบสาระท้องถิ่น ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	ผลการเรียนรู้	ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้
ความเป็นมาของตำบลเขาทอง	- มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตำบลเขาทอง - สืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับตำบล เขาทอง	-ประวัติความเป็นมาของตำบลเขาทอง -ประวัติความเป็นมาของคนในพื้นที่เขาทอง
สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง	อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่และอาณาเขตติดต่อของตำบลเขาทอง	สภาพภูมิศาสตร์ตำบลเขาทองและสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง 1. ลักษณะทางกายภาพ 2. ลักษณะภูมิอากาศ 3. จำนวนประชากร
วัฒนธรรมประเพณี	- ตระหนักถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของตำบลเขาทอง - ส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีสืบสานวิถีชีวิตชาวเขาทอง	วัฒนธรรมประเพณี 1. ประเพณีจับข้อมือสาว 1.1 ที่มาของประเพณีจับข้อมือสาว 1.2 แรงบันดาลใจของประเพณีจับข้อมือสาว 1.3 กิจกรรมสำหรับคนโสด 2. ประเพณีการเลี้ยงผี หรือ งานปี 2.1 ที่มาของประเพณีเลี้ยงผีและบทบาทหน้าที่ในชุมชน 2.2 ลักษณะที่ปรากฏในประเพณีเลี้ยงผี 2.3 พิธีกรรม 3. หม้อต๋ายอดตายาย 3.1 ที่มาของหม้อต๋ายอดตายาย 3.2 ลักษณะการนับถือ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	- อธิบายวิธีการและขั้นตอนของภูมิปัญญาท้องถิ่น - ภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1. หัตถกรรม 2. สินค้า OTOP
ศิลปะการแสดงรำไท่น	- ตระหนักถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของตำบลเขาทอง -เห็นคุณค่าของศิลปะการแสดงรำไท่น -ส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีสืบสานวิถีชีวิตชาวเขาทอง	ศิลปะการแสดงรำไท่น 1. ประวัติความเป็นมาของการแสดงรำไท่น 2. วิธีการแสดงและเครื่องแต่งกายที่ใช้ในการแสดง 3.บทเพลงและทำรำประกอบเพลงของการแสดงรำไท่น

คณะนักวิจัย นำนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่นที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น คณะผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสมไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ซึ่งได้ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรนวัตกรรมท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ดังนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง

ข้อพิจารณา	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น			
1.1 ความเหมาะสมของความสำเร็จของหลักสูตร	4.00	0.00	มาก
1.2 ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.33	0.57	มาก
1.3 ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร/จำนวนหน่วยการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
1.4 ความเหมาะสมของเวลาเรียน	4.00	0.00	มาก
1.5 ความเหมาะสมของแหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน	4.33	0.57	มากที่สุด
1.6 ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.57	มากที่สุด
1.7 ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล	4.00	0.00	มาก
1.8 ความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
1.9 ความเหมาะสมขององค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้	4.33	0.57	มาก
1.10 ความเหมาะสมของการวางแผนการจัดการเรียนรู้	3.67	0.57	มาก
1.11 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.00	0.00	มาก
2. หน่วยการเรียนรู้			
2.1 มีความชัดเจนของหัวข้อ	4.67	0.57	มากที่สุด
2.2 การกำหนดเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียนชัดเจน	4.00	0.00	มาก
2.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา	4.33	0.57	มาก
2.4 กำหนดรายละเอียดได้ครอบคลุมเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
2.5 สามารถนำไปปฏิบัติได้	4.00	0.00	มาก
3. แผนการจัดการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้			
3.1 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา	4.00	0.00	มาก
3.2 การแบ่งเวลาในเนื้อหาสาระ	4.00	0.00	มาก
3.3 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
3.4 การกำหนดเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
3.5 ความเหมาะสมของคาบเวลาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	4.00	0.00	มาก
3.6 กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
3.7 มีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็ก	4.00	0.00	มาก
3.8 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม	4.00	0.00	มาก
3.9 ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.57	มาก
3.10 สามารถนำไปปฏิบัติได้	3.67	0.57	มาก
รวมเฉลี่ย	4.13	0.26	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง มีผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่นในระดับความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.26)

2. วิดีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาของตำบลเขาทอง 2) สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง 3) วัฒนธรรมประเพณี 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 5) ศิลปะการแสดงรำไท่น ซึ่งพัฒนาวิดีโอทัศน์ออนไลน์ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (หลักสูตรพัฒนาท้องถิ่น วิถีชีวิตเขาทอง)

ภาพที่ 2 YouTube (หลักสูตรพัฒนาท้องถิ่น วิถีชีวิตเขาทอง)

คณะผู้วิจัยนำวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง ซึ่งผลการวิเคราะห์ขอเสนอ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิถีชีวิตชุมชนเขาทอง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
ด้านเนื้อหา			
1.ความเหมาะสมในการเข้าสู่เนื้อหา	4.33	0.57	มาก
2.ความถูกต้องของเนื้อหา	4.00	0.00	มาก
3.นำเสนอและขั้นตอนในการลำดับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
4.ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
5.ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
6.เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.00	0.00	มาก
7.ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.00	0.00	มาก
8.ความสอดคล้องระหว่างภาพกับคำบรรยาย	4.00	0.00	มาก
9.ความถูกต้องขององค์ประกอบภาษาที่ใช้	4.33	0.57	มาก
10.ความถูกต้องของภาษา	4.00	0.00	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเนื้อหา	4.16	0.28	มาก
ด้านภาพ			
1.ความชัดเจนของภาพ	4.33	0.57	มาก
2.ความต่อเนื่องของภาพที่นำเสนอ	5.00	0.00	มากที่สุด
3.ความเหมาะสมของภาพซึ่งใช้สื่อความหมาย	4.33	0.57	มาก
4.เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์	4.00	0.00	มาก
5.ความสอดคล้องระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย	4.33	0.57	มาก
6.ความน่าสนใจของภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
7.ความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหา	4.33	0.57	มาก
8.ความเหมาะสมของการจัดองค์ประกอบภาพ	4.00	0.00	มาก

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
9.ความถูกต้องของภาพ	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยด้านภาพ	4.41	0.32	มาก
ด้านเสียง			
1.ระดับเสียงดนตรีกับเนื้อหามีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
2.เสียงบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย	4.00	0.00	มาก
3.เสียงดนตรีและเพลงประกอบมีความชัดเจน	4.33	0.57	มาก
4.ระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยายมีความเหมาะสม	4.00	0.00	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเสียง	4.08	0.14	มาก
ด้านเทคนิค			
1.เทคนิคในการลำดับภาพ	4.33	0.57	มาก
2.ความเหมาะสมในการใช้เทคนิคต่างๆ Fade ภาพ การตัดต่อภาพ/การซ้อนภาพ	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยด้านเทคนิค	4.33	0.57	มาก
รวมเฉลี่ยทุกด้าน	4.24	0.32	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพวิดีโอออนไลน์ เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 รองลงมาคือ ด้านเทคนิค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

อภิปรายผล

1. นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ความเป็นมาของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 2 สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง หน่วยที่ 3 วัฒนธรรม ประเพณี หน่วยที่ 4 ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ หน่วยที่ 5 ศิลปะการแสดงรำไท่น มีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 สร้างนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น และขั้นตอนที่ 3 หาความเหมาะสมของนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งนวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา ที่ได้ร่วมกันพัฒนาขึ้นนั้น ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะทำให้นักเรียนได้ค้นพบตนเอง เข้าใจความต้องการและทราบถึงระดับความสามารถของตนเอง ได้รับประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ได้รับการฝึกฝน ทักษะการแสวงหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ ทักษะการบริหาร การจัดการ การเป็นผู้นำผู้ตาม ฝึกทักษะ การบันทึกความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการกับความรู้ ทักษะการแสดงออก ทักษะการสร้างความรู้ใหม่ และทักษะ การทำงานอื่น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนา ไปสู่การเป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้สอน ผู้ปกครอง และสังคม ปรรณอย่างยิ่ง ทั้งนี้ นวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง แม่เป็นศึกษา ผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมหลักสูตร ท้องถิ่น เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง มีผลการประเมินคุณภาพในระดับความเหมาะสมโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13) ซึ่งเป็นการประเมินเอกสารหลักสูตร ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการโครงสร้างหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นการประเมินผลว่ามีมากน้อยเพียงใด ภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารได้ตรงกัน หรือไม่ ข้อกำหนดใช้หลักสูตรมีความชัดเจนไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติใช้หรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและประโยชน์ของ การประเมินหลักสูตร คือ ช่วยให้ความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายในการสอนกระจ่างขึ้น เพราะถ้าคลุมเครือก็วัด ไม่ได้ ต้องตีความหมายให้กระจ่างเสียก่อนจึงประเมินได้ ช่วยส่งเสริมการสอนในโรงเรียนให้ดีขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล จะมีลักษณะเป็นผลสะท้อนไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน พัฒนา ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เมื่อความมุ่งหมายกระจ่างแล้ว นักเรียนก็สามารถรู้ได้อย่างแน่ชัดว่าตนเองประสบความสำเร็จ

มากนักน้อยเพียงใด เป็นการให้แรงจูงใจแก่นักเรียน ช่วยในการแนะแนวของครูข้อมูลต่าง ๆ ที่ครูรวบรวมได้เกี่ยวกับนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวไปในตัวด้วยและช่วยในด้านการสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนไปในตัวด้วย

2. วิดีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง ประกอบด้วย ประกอบด้วย 1) ความเป็นมาของตำบลเขาทอง 2) สภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพทั่วไปของตำบลเขาทอง 3) วัฒนธรรมประเพณี 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 5) ศิลปะการแสดงรำโทน ซึ่งพัฒนาวิธีทัศน์ออนไลน์ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (หลักสูตรพัฒนาท้องถิ่น วิธีชีวิตเขาทอง) เป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบ คือ มีการศึกษาหลักการและแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ หลักการออกแบบสื่อวิธีทัศน์ การวิเคราะห์เนื้อหา และการรวบรวมข้อมูลจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการศึกษาที่มีการนำภาพ ภาพเคลื่อนไหว และเสียงจากสถานการณ์จริงมานำเสนอ โดยสามารถมองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยสายตาและการได้ยิน ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี เพราะมีลักษณะที่เป็นจริงและมีความเป็นรูปธรรมมากกว่าตัวหนังสือและคำบรรยาย อีกทั้งมีการดำเนินเรื่องด้วยผู้ดำเนินรายการ จึงทำให้วิธีทัศน์มีความน่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้ผู้ศึกษามีความสนใจและเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี นอกเหนือจากนั้น สื่อวิธีทัศน์นี้ยังได้มีการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผลการประเมินคุณภาพวิธีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวิวัฒน์ อนันตะสุข, และคณะ (2562) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรท้องถิ่นและวิธีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา วิธีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา ประกอบด้วย ประกอบด้วย 1) จากป่าสู่อำเภอ 2) อีสานพลัดถิ่น 3) ลักษณะภูมิประเทศ 4) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพธิ์ 5) อาชีพ ประชากร 6) หลวงพ่อน้อย (วัดปางสัก) และ 7) สภาพและปัญหาทางสังคมของอำเภอแม่เป็น ซึ่งพัฒนาวิธีทัศน์ออนไลน์ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (แม่เป็นศึกษา (Mae Poen Education)) ผลการประเมินคุณภาพวิธีทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาวิน ขุนนางจำ, และคณะ (2561) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวิธีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตศรยธรรมชาติแม่वंก พบว่า วิธีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตศรยธรรมชาติแม่वंก ประกอบด้วย 1) ประวัติความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติแม่वंก 2) ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติแม่वंก (พรรณไม้และสัตว์ป่า) 3) สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศของอุทยานแห่งชาติแม่वंก 4) ชุมชนและสังคมในพื้นที่บริเวณอุทยานแห่งชาติแม่वंก และ 5) สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแม่वंก ซึ่งพัฒนาวิธีทัศน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่บน YouTube (ค.ท.ด. คนทำดี มหัตศรยธรรมชาติแม่वंก) ผลการประเมินคุณภาพวิธีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตศรยธรรมชาติแม่वंก มีระดับคุณภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) สอดคล้องกับ จิตราภรณ์ ชังกริส (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อวิธีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ ผลการวิจัย ผลการประเมินคุณภาพสื่อวิธีทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ โดยรวมอยู่ในคุณภาพระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรมีการศึกษาการนำวัฒนธรรมหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้นไปปรับประยุกต์ใช้บูรณาการการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครู นักศึกษาและชุมชน และมีการติดตามประเมินผลการใช้ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนครั้งต่อไป

ควรพัฒนาวิธีทัศน์ออนไลน์ ในเนื้อหาเรื่อง วิธีชีวิตชุมชนเขาทอง ในหัวข้ออื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบริบทท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครสวรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิตราภรณ์ ชังกริส. (2559). **การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ตามแนวคิด Flipped Classroom เรื่อง การตรวจร่างกาย รายวิชาการประเมินภาวะสุขภาพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณัฐวิวัฒน์ อนันตะสุข, และคณะ. (2561). **การพัฒนาวัตกรรมการหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์ออนไลน์ เรื่อง แม่เป็นศึกษา**. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2(3).
- ปิยณัฐ ศรีชะตา. (2556). **การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ผลศึกษาระหว่างการให้ข้อมูลย้อนกลับโดยครูกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา. (2548). **คุณภาพชีวิตในสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Society) ด้วยทฤษฎีการสร้างสรรคด้วยปัญญา (Constructionism)**. กรุงเทพฯ: สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย.
- มาวิน ขุนนางจำ, และคณะ. (2561). **รายงานวิจัย การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและวีดิทัศน์เพื่อการเรียนรู้ เรื่อง มหัตศรรย์ธรรมชาติแม่วงศ์**. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- วิจิตร ศรีอำน. (2560). **การศึกษาแห่งชาติในอุดมคติ**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุขญา บุญพิพัฒน์. (2556). **การสร้างสื่อวีดิทัศน์ เรื่อง ประโยคสนทนา 3 ภาษา ในร้านสะดวกซื้อสำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1**. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1.
- หริสา ยงวรรณกร. (2556). **การปฏิรูปการเรียนรู้ของครูในยุคโลกาภิวัตน์**. วารสารบริหารการศึกษา มศว., 10(19).
- Khan, B. H. (1997). **Web-Based Instruction**. Englewood Cliffs, New Jersey: Educational Technologies Publication.